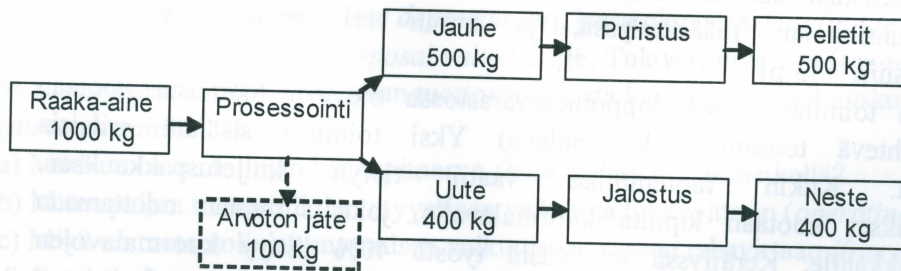

Opiskelijanumero _ _ _ _ _

4. Tehtävä liittyy päätöksenteon kannalta relevantteihin eriin.

Tehdas valmistaa samasta raaka-aineesta kahta erilaista lopputuotetta: pellettejä ja nestettä. Raaka-aineen prosessoinnissa syntyy aina yhtä raaka-ainetonna kohti samassa suhteessa kahta puolivalmistetta (jauhetta ja uutetta) sekä arvotonta jätettä.

Jauheesta puristetaan pellettejä, joiden myyntihinta on 10 €/kg. Uutteesta jalostetaan nestettä, jonka myyntihinta on 12 €/kg. Raaka-aineen hankintahinta on 1 €/kg. Prosessoinnin muuttuva kustannus on 1,4 €/kg raaka-ainetta, puristuksen muuttuva kustannus on 4 €/kg ja jalostuksen 5 €/kg. Kunkin valmistusvaiheen kiinteä kustannus on 1 M€/laskentakausi. Jos valmistusvaihe suljettaisiin koko laskentakauden ajaksi, kiinteitä kustannuksia ei syntyisi. Jauheella ja uutteella on toimivat markkinat, joilla näitä puolivalmisteita ostetaan ja myydään. Jauheen markkinahinta on 4 €/kg ja uutteen 5 €/kg.

Seuraavan laskentakauden aikana pellettejä arvioidaan myytävän ja valmistettavan 350 tonnia ja vastaavasti nestettä 400 tonnia. Prosessoinnissa mahdollisesti syntyvä ylimääräinen puolivalmiste myydään puolivalmistemarkkinoille. Yritys on eritellyt laskentakauden tuotot ja kustannukset seuraavasti (luvut tuhansia euroja):

	Pelletit	Neste	Yhteiset	Yhteensä
Myyntituotot (Revenue)	3500	4800	600	8900
Raaka-ainekustannus			-1000	-1000
Muuttuva valmistuskustannus	-1400	-2000	-1400	-4800
Katetuotto (Contribution margin)	2100	2800	-1800	3100
Kiinteä valmistuskustannus	-1000	-1000	-1000	-3000
Bruttokate (Gross margin)	1100	1800	-2800	100

Tarkastele kohtia a-c erillisinä toimenpiteinä.

- Kannattaako yrityksen sulkea prosessointi kauden ajaksi ja ostaa kaikki tarvitsemansa puolivalmisteet markkinoilta? Perustele vastauksesi erittelemällä päätökseen liittyvät erillistuotot ja -kustannukset. [2 p]
- Yritys voi tehdä prosessoinnissa mahdollisesti syntyvästä ylimääräisestä puolivalmisteesta lopputuotetta ja myydä sen tietyille uudelle asiakasryhmälle normaalia halvemmallalla myyntihinnalla. Tästä aiheutuu kauden aikana markkinoitukustannuksia 0,15 M€. Mikä on alin myyntihinta, jolla toimenpide kannattaa tehdä? [2 p]
- Kannattaako tehtaan vähentää prosessoitavaa raaka-ainemäärää siten, että ylimääräistä puolivalmistetta ei synny? Perustele vastauksesi erillistuottojen ja erilliskustannusten avulla. [1 p]